

REGIONALNE CENTRUM WOLONTARIATU W KRAKOWIE
PRZY FUNDACJI BIURO INICJATYW SPOŁECZNYCH

Wolontariat w małopolskich organizacjach pozarządowych - raport z badania CATI

Michał Głuszak

Kraków, grudzień 2014r.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE.....	3
1.1.	Cele badania	3
1.2.	Metodologia	4
II.	WYNIKI BADANIA.....	6
2.1.	Charakterystyka uczestników badania	7
2.2.	Współpraca z wolontariuszami	11
2.2.1.	Współpraca z wolontariuszami zewnętrznymi.....	11
2.2.2.	Współpraca z wolontariuszami wewnętrznymi.....	12
2.3.	Kondycja wolontariatu zewnętrznego w małopolskich organizacjach pozarządowych.....	14
III.	WNIOSKI	34
IV.	ZESTAWIENIE ZAŁĄCZNIKÓW	36

I. WPROWADZENIE

Niniejszy raport stanowi podsumowanie ilościowego badania kondycji wolontariatu w małopolskich organizacjach pozarządowych, przeprowadzonego w ramach projektu „Małopolska Sieć Centrów Wolontariatu”.

Badanie zostało przeprowadzone w ramach działania panelu ekspertów, skupiających przedstawicieli małopolskich organizacji pozarządowych prowadzących bądź zainteresowanych prowadzeniem Centrum Wolontariatu.

Zadaniem panelu jest dostosowanie ogólnopolskich standardów działania Centrów Wolontariatu do specyfiki i warunków funkcjonowania małopolskich organizacji, a także wypracowanie zasad współpracy i planu działania Małopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu. Wyniki badania zaprezentowane w niniejszym raporcie stanowią materiał wyjściowy do pracy panelu ekspertów.

3

1.1. CELE BADANIA

Głównym celem badania była diagnoza wolontariatu w małopolskich organizacjach pozarządowych oraz potencjału do współpracy na rzecz rozwoju wolontariatu i budowy Małopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu. Szczegółowe cele badania obejmowały:

- ✓ diagnozę skali współpracy z wolontariuszami w małopolskich NGO
- ✓ poznanie rodzajów wolontariatu jaki występuje w małopolskich NGO
- ✓ poznanie profilu wolontariusza w małopolskich NGO
- ✓ identyfikację źródeł pozyskiwania wolontariuszy
- ✓ poznanie obszarów, w których wolontariusze wspierają małopolskie NGO
- ✓ poznanie sposobów organizacji wolontariatu w małopolskich NGO
- ✓ identyfikację korzyści dla NGO ze współpracy z wolontariuszami
- ✓ zdiagnozowanie trudności we współpracy z wolontariuszami
- ✓ zbadanie zainteresowania tworzeniem CW
- ✓ zbadanie zainteresowanie przystąpieniem do sieci CW
- ✓ poznanie powodów, dla których NGO nie współpracują z wolontariuszami
- ✓ zbadanie potencjalnego zainteresowania współpracą z wolontariuszami w przyszłości
- ✓ zbadanie rozumienia wolontariatu w małopolskich NGO

1.2. METODOLOGIA

Technika

Badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CATI (Computer Assisted Telephone Interview) czyli wspomaganych komputerowo wywiadów telefonicznych). Wylosowani do badania respondenci odpowiadali na pytania zawarte w przygotowanym wcześniej kwestionariuszu.

Termin badania

Badanie zostało przeprowadzone na przełomie listopad i grudnia 2014r., po uprzednim wypracowaniu koncepcji badania i narzędzia badawczego.

Uczestnicy

W badaniu uczestniczyło 370 przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu Małopolski (przyjęto wąskie rozumienie organizacji pozarządowych – Fundacje i Stowarzyszenia zarejestrowane w KRS). Pytania zawarte w kwestionariuszu kierowano do osób zorientowaną w temacie wolontariatu lub do przedstawicieli władz organizacji.

Dobór próby

Na potrzeby przeprowadzenia badania zastosowano kwotowo-losowy dobór próby. Kwoty dobrano ze względu na powiat (spośród organizacji z terenu każdego powiatu losowano określoną liczbę NGOs do badania). W tym celu w Głównym Urzędzie Statystycznym zakupiono bazę REGON zawierającą dane kontaktowe do stowarzyszeń posiadających osobowość prawną, zarejestrowanych w KRS oraz fundacji.

Wg danych GUS w Małopolsce istnieje 6290 fundacji i stowarzyszeń wpisanych do KRS, z czego blisko 30% to organizacje z Krakowa. Aby podczas losowania, do próby nie dostało się zbyt dużo organizacji z Krakowa – żeby krakowskie organizacje nie zdominowały badania, organizacje do badania losowano nie z całej Małopolski zbiorczo, a z każdego powiatu osobno proporcjonalnie do ilości działających na jego terenie organizacji. Szczegółowe informacje nt. doboru próby zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

TABELA 1. Sposób doboru próby

Powiat	Liczba NGO's w powiecie	% wśród małopolskich NGO's	Liczba NGO's do zbadania
Bocheński	197	3,1%	12
Brzeski	165	2,6%	10
Chrzanowski	178	2,8%	10
Dąbrowski	76	1,2%	4
Gorlicki	238	3,8%	14
Krakowski	366	5,8%	22
Limanowski	215	3,4%	13
M. Kraków	1975	31,4%	116
M. Nowy Sącz	277	4,4%	16
M. Tarnów	280	4,5%	16
Miechowski	78	1,2%	5
Myślenicki	175	2,8%	10
Nowosądecki	387	6,2%	23
Nowotarski	304	4,8%	18
Olkuski	162	2,6%	10
Oświęcimski	204	3,2%	12
Proszowicki	55	0,9%	3
Suski	108	1,7%	6
Tarnowski	316	5,0%	19
Tatrzański	153	2,4%	9
Wadowicki	176	2,8%	10
Wielicki	205	3,3%	12
Suma końcowa	6290	100,0%	370

II. WYNIKI BADANIA

W niniejszym rozdziale przedstawiono najważniejsze wyniki ilościowego badania kondycji wolontariatu w małopolskich organizacjach pozarządowych. Wyniki badania odnoszą się odpowiednio do:

- charakterystyki uczestników badania
- współpracy z wolontariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi
- kondycji wolontariatu w organizacjach w których działa wolontariat zewnętrzny, w tym:
  - typu wolontariatu, jaki przeważa w organizacji
  - profilu wolontariuszy
  - sposobów pozyskiwania wolontariuszy
  - obszarów, w których wolontariusze wspierają organizacje
  - działań wykonywanych najczęściej przez wolontariuszy
  - aspektów formalno-prawnych wolontariatu – zawierania porozumień z wolontariuszami, ubezpieczania wolontariuszy, posiadania regulaminu współpracy z wolontariuszami, itp.
  - trudności we współpracy z wolontariuszami
  - korzyści ze współpracy z wolontariuszami
  - współpracy z podmiotami środowiska lokalnego na rzecz promocji i rozwoju wolontariatu
  - zainteresowania prowadzeniem Centrum Wolontariatu
  - zainteresowania współpracą z Małopolską Siecią Centrów Wolontariatu
- sytuacji w organizacjach, które nie współpracują z wolontariuszami, w tym:
  - przyczyn braku lub przerwania współpracy z wolontariuszami
  - zainteresowania ponownym nawiązaniem współpracy z wolontariuszami
  - potencjalnych obszarów i działań, w których wolontariusze mogliby wspierać organizacje
  - wsparcia niezbędnego w celu nawiązania współpracy z wolontariuszami
- rozumienia pojęcia wolontariatu

2.1. CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA

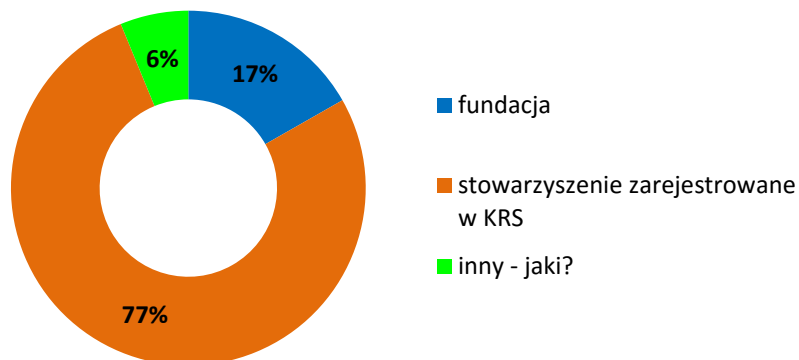
Jakie organizacje brały udział w badaniu?

Wśród organizacji pozarządowych biorących udział w badaniu przeważały stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, zarejestrowane w KRS – stanowiły one 77% respondentów. 17% badanych podmiotów III sektora to fundacje. 6% badanych zadeklarowało posiadanie innego statusu prawnego. Należy to jednak traktować w kategorii błędu wynikającego najprawdopodobniej z niewiedzy odpowiadających. Każda wylosowana organizacja widniała bowiem w bazie REGON i KRS na koniec października 2014r. Badanie starano się przeprowadzić z osobą z organizacji zorientowaną w temacie wolontariatu lub z przedstawicielem władz organizacji, ale należy brać pod uwagę, że taka sytuacja nie zawsze była możliwa, a stan wiedzy przedstawicieli III sektora mógł być różny

7

WYKRES 1. Status prawny organizacji

Status prawny organizacji

N = 370

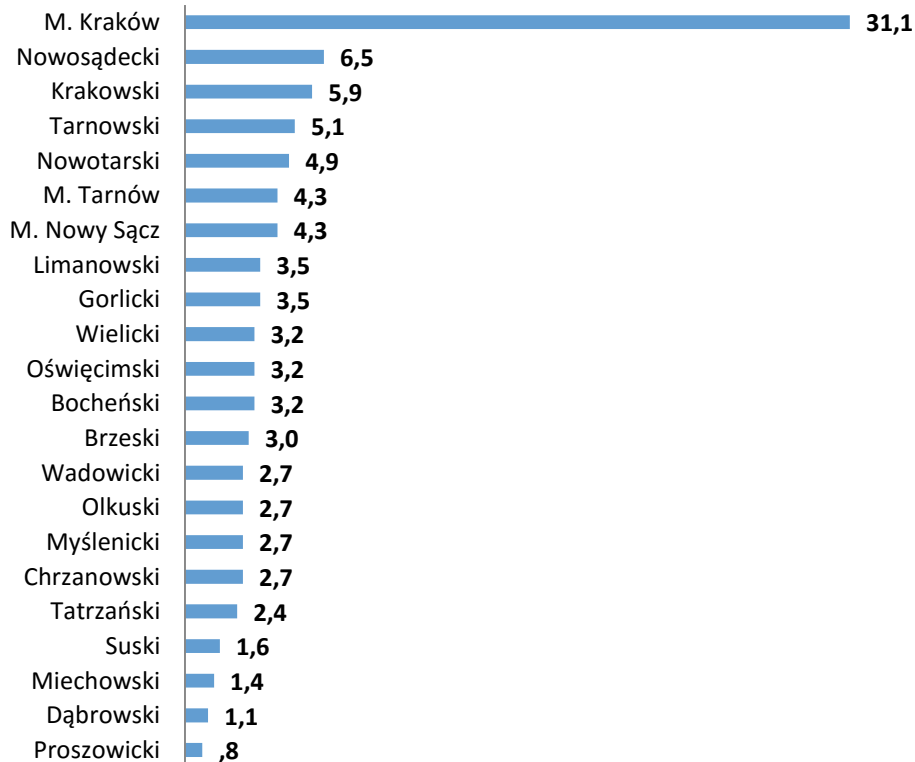
Zgodnie z przyjętą kwotowo-losową metodą doboru próby, wśród uczestników badania znalazły się organizacje pozarządowe działające na terenie każdego z powiatów leżących w granicach województwa małopolskiego. Nieco ponad 30% respondentów stanowiły organizacje z Krakowa. 6,5% badanych podmiotów to organizacje z powiatu nowosądeckiego, blisko 6% z powiatu krakowskiego, nieco ponad 5% z powiatu tarnowskiego. Każdy z pozostałych powiatów był reprezentowany w badaniu na poziomie poniżej 5% organizacji.

WYKRES 2. Odsetek organizacji biorących udział w badaniu ze względu na powiat

% organizacji ze względu na powiat

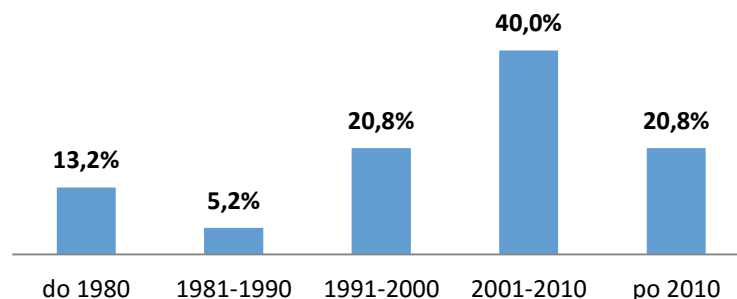

N = 370

Większość badanych organizacji – ponad 60% powstała po roku 2000, najwięcej w okresie 2001-2010. (N – czyli liczba NGO, które odpowiedziały na to pytanie wynosi 365 ponieważ 5 NGO odmówiło odpowiedzi – nie znało odpowiedzi na to pytanie)

WYKRES 3. Przedział czasowy, w jakim powstała organizacja

Okres, w którym powstała organizacja

N=365

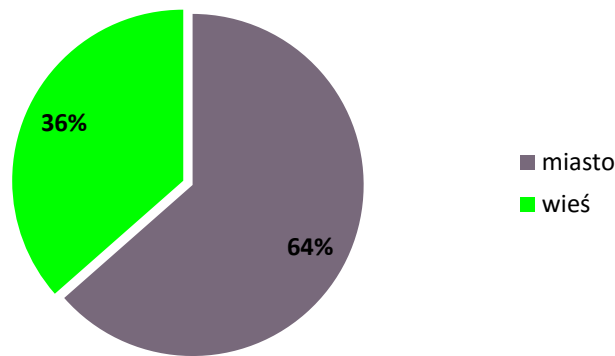

Większość z 370 badanych organizacji – 64% ma siedzibę na terenach miejskich. Organizacje z terenów wiejskich stanowiły 36% wszystkich badanych podmiotów III sektora.

WYKRES 4. Siedziba organizacji pozarządowej

Siedziba organizacji

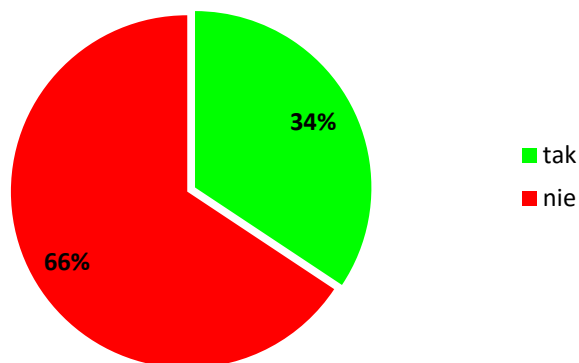
N = 370

9

Tylko 34% z 370 badanych NGO posiada status organizacji pożytku publicznego. Zdecydowana większość respondentów – 66% przyznała, że nie posiada takiego statusu.

WYKRES 5. Posiadanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego

Posiadanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego

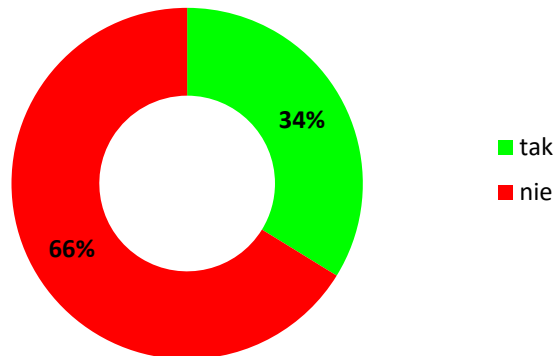
N = 370

Zdecydowana większość badanych organizacji – 66% nie zatrudnia pracowników. Zatrudnianie pracowników zadeklarowało tylko 34% badanych organizacji.

WYKRES 6. Zatrudnianie pracowników przez badane organizacje pozarządowe

Zatrudnianie pracowników

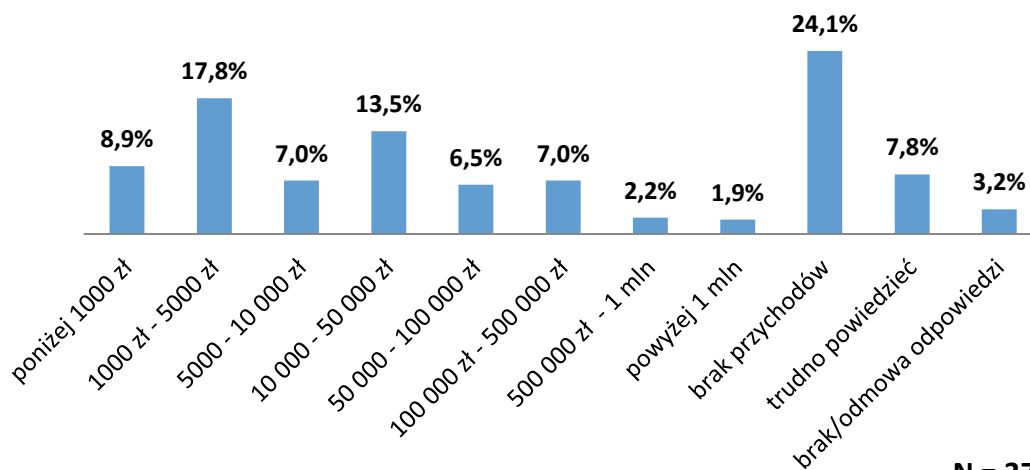
N = 370

10

Blisko ¼ badanych organizacji zadeklarowała brak przychodów za 2013r. Blisko połowa badanych NGO osiągnęła przychód poniżej 50 tys. złotych, z czego najwięcej – blisko 18% organizacji przychód w granicach 1 – 5 tys. zł. Przychody powyżej 50 tys. zł zadeklarowało nieco ponad 17% badanych organizacji. Przychody NGO dają obraz wielkości i kondycji ekonomicznej organizacji.

WYKRES 7. Przychody badanych organizacji pozarządowych w 2013r.

Przychody organizacji za 2013 r.

N = 370

2.2. WSPÓŁPRACA Z WOLONTARIUSZAMI

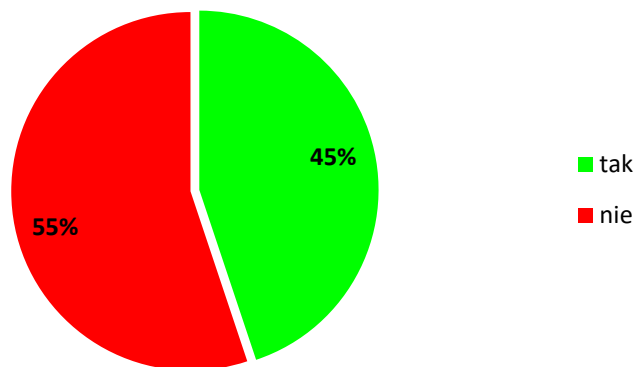
2.2.1. WSPÓŁPRACA Z WOLONTARIUSZAMI ZEWNĘTRZNYMI

Większość badanych organizacji - 55% (204) nie korzysta z wolontariatu zewnętrznego tj. ze wsparcia osób nienależących do organizacji ani niezasiadających w jej władzach, które nieodpłatnie wspierają jej działania. 45% (166) spośród 370 badanych podmiotów III sektora zadeklarowało prowadzenie współpracy z wolontariuszami zewnętrznymi.

11

WYKRES 8. Współpraca z wolontariuszami zewnętrznymi

**Czy Państwa organizacja korzysta z usług wolontariuszy zewnętrznych –
tj. ze wsparcia osób nienależących do organizacji ani niezasiadających w jej
władzach, które nieodpłatnie wspierają jej działania?**

N = 370

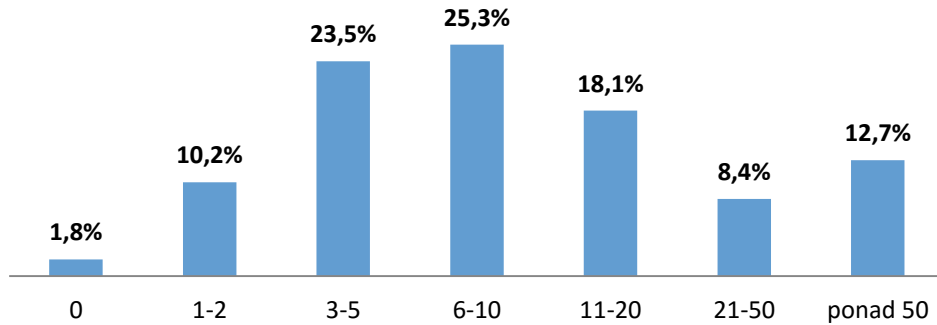
W większości przypadków – ponad 60% organizacji współpracuje z nie więcej niż 10 wolontariuszami. Blisko 2% organizacji spośród 166, deklarujących współpracę z wolontariuszami, w 2014r., nie korzystało ze wsparcia wolontariuszy zewnętrznych.

WYKRES 9. Liczba wolontariuszy wspierających działania organizacji w 2014r.

**Proszę wskazać ilu wolontariuszy wspierało
działania organizacji od początku 2014r.**

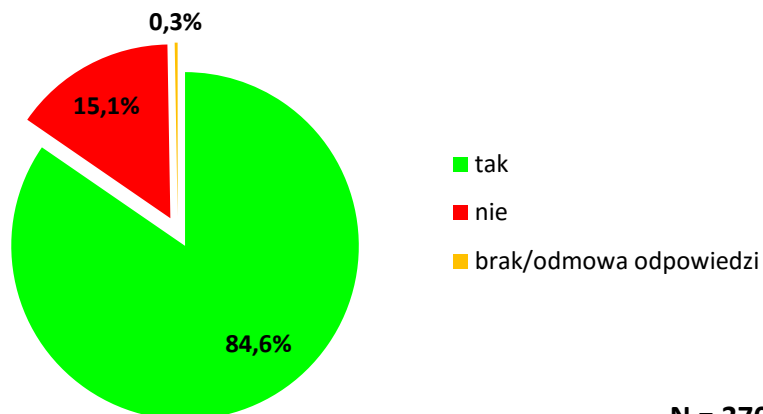
N = 166

2.2.2. WSPÓŁPRACA Z WOLONTARIUSZAMI WEWNĘTRZNYMI

Spośród wszystkich 370 badanych organizacji blisko 85% korzysta z wolontariatu wewnętrznego - nieodpłatnej pracy członków organizacji. 15% badanych wskazało, że nie posługuje się wolontariatem wewnętrznym.

WYKRES 10. Współpraca z wolontariuszami wewnętrznymi

**Czy w Państwa organizacji korzysta z wolontariatu
wewnętrznego – nieodpłatnej pracy członków organizacji?**

N = 370

Jeśli chodzi o organizacje współpracujące z wolontariuszami, to 84% (140) ze 166 zadeklarowało korzystanie z wolontariatu wewnętrznego. W blisko 1/3 organizacji, w których działa wolontariat wewnętrzny w nieodpłatną pracę na rzecz organizacji angażuje się od 1 do 5 członków.

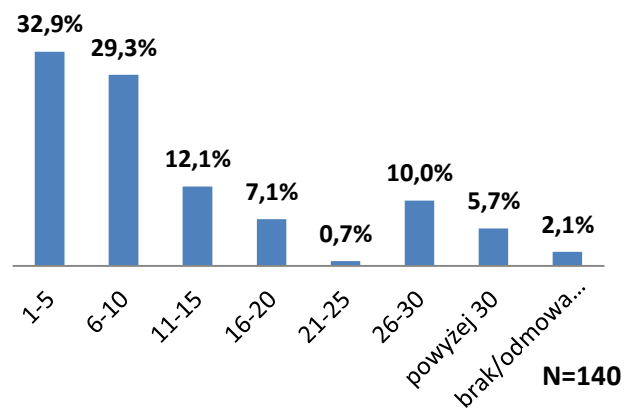
WYKRES 11. Wolontariat wewnętrzny w organizacjach pozarządowych współpracujących z wolontariuszami zewnętrznymi

Czy w Państwa organizacja korzysta z wolontariatu wewnętrznego – organizacje które współpracują z wolontariuszami

N = 166

Ilu członków organizacji angażuje się obecnie w nieodpłatną pracę na rzecz Państwa organizacji?

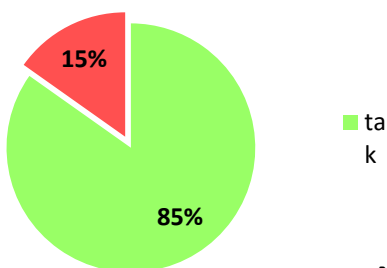

N=140

Podobne proporcje jeśli chodzi o wolontariat wewnętrzny można zaobserwować u organizacji, które nie współpracują z wolontariuszami zewnętrznymi. 85% (171) spośród 204 organizacji korzysta z wolontariatu wewnętrznego. W blisko 30% przypadków w wolontariat wewnętrzny angażuje się od 1 do 5 członków organizacji.

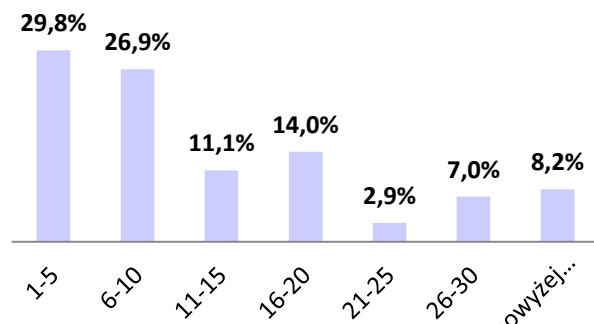
WYKRES 12. Wolontariat wewnętrzny w organizacjach pozarządowych, które nie współpracują z wolontariuszami zewnętrznymi

Czy w Państwa organizacja korzysta z wolontariatu wewnętrznego – organizacje, które nie współpracują z wolontariuszami zew.

N = 204

Ilu członków organizacji angażuje się obecnie w nieodpłatną pracę na rzecz Państwa organizacji?

N=171

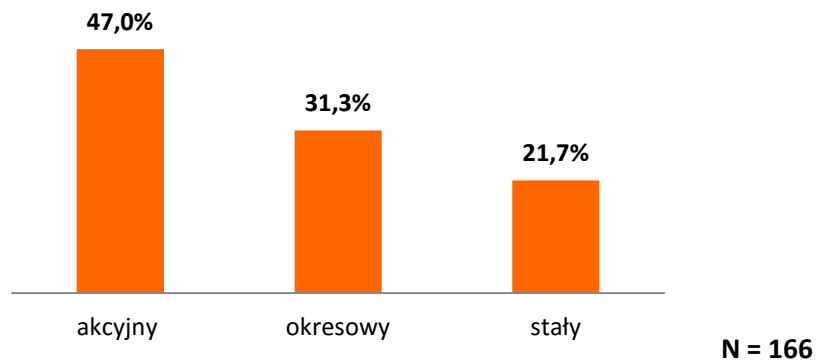

2.3. KONDYCJA WOLONTARIATU ZEWNĘTRZNEGO W MAŁOPOLSKICH ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH

W organizacjach, które współpracują z wolontariuszami dominuje wolontariat akcyjny i okresowy. Współpracę z wolontariuszami w formie wolontariatu stałego zadeklarowało tylko nieco ponad 27% spośród 166 organizacji.

WYKRES 13. Rodzaj wolontariatu w badanych organizacjach pozarządowych

Jaki typ wolontariatu przeważa w Państwa organizacji?

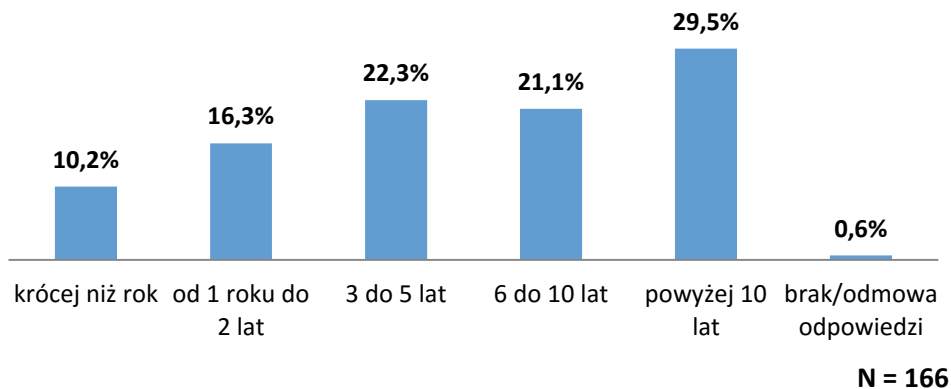

14

Najwięcej organizacji – blisko 30% ze 166 współpracuje z wolontariuszami powyżej 10 lat. 10% wskazało, że taka współpraca trwa krócej niż rok.

WYKRES 14. Długość okresu współpracy z wolontariuszami

Od jakiego czasu Państwa organizacja współpracuje z wolontariuszami?

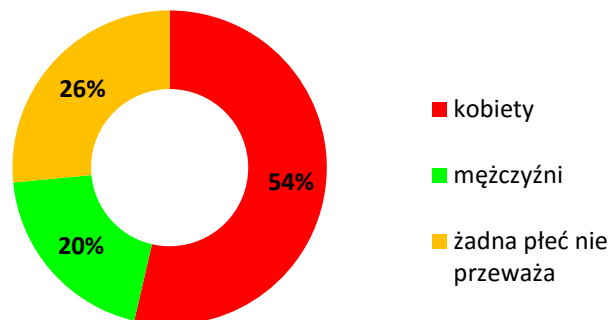

Wśród wolontariuszy, z którymi współpracują badane organizacje pozarządowe przeważają kobiety – w 54% przypadków na 166 organizacji. Ale, aż 26% badanych zadeklarowało, że żadna płeć nie przeważa, co wskazuje, że w podobnym stopniu współpracują z kobietami i mężczyznami.

WYKRES 15. Płeć wolontariuszy

Jaka płeć przeważa wśród wolontariuszy, z którymi współpracuje Państwa organizacja?

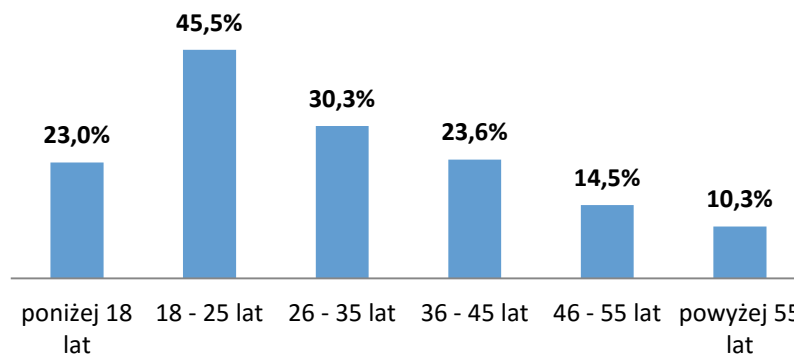
N = 166

15

W blisko połowie badanych organizacji, które współpracują z wolontariuszami – 45% korzysta najczęściej ze wsparcia wolontariuszy w wieku 18 – 25 lat. Blisko ¼ organizacji najczęściej współpracuje z wolontariuszami niepełnoletnimi, a 1/3 z osobami w wieku 26 – 35 lat; tylko 10% ze 166 organizacji zadeklarowało, że najczęściej współpracują z osobami powyżej 55 lat. Procenty nie sumują się do stu, z uwagi na fakt, iż zdarzały się sytuacje, w których badani wskazywali, że najczęściej współpracują z osobami z dwóch różnych kategorii wiekowych.

WYKRES 16. Wiek wolontariuszy

Do jakiej kategorii wiekowej należą najczęściej wolontariusze wspierający Państwa organizację?

N = 166

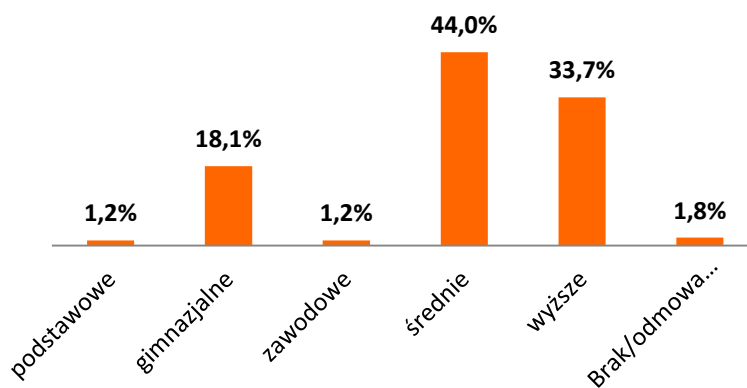

Większość badanych organizacji, które korzystają ze wsparcia wolontariuszy zewnętrznych, najczęściej współpracuje z osobami z wykształceniem średnim lub wyższym. 18% organizacji zadeklarowało, że najczęściej współpracuje z wolontariuszami z wykształceniem gimnazjalnym. Z uwagi na deklarowany wcześniej wiek wolontariuszy, można domniemywać, że deklarowany poziom wykształcenia nie musi być poziomem ukończonym, a w trakcie edukacji na danym poziomie, dotyczy to zwłaszcza wykształcenia gimnazjalnego i średniego.

WYKRES 17. Wykształcenie wolontariuszy

Jakie wykształcenie posiadają najczęściej wolontariusze działający w Państwa organizacji?

N = 166

Większość spośród 166 organizacji, które współpracują z wolontariuszami, pozyskuje wolontariuszy kanałami nieformalnymi - za pośrednictwem znajomych -66%. Blisko 52% deklaruje, że wolontariusze sami zgłaszają się do ich organizacji, prawie 1/3 współpracuje w tym celu z lokalnymi instytucjami. Ogłoszenia w Internecie czy lokalnych mediach zamieszcza 1/5 badanych (ze 166). Tylko 13% organizuje spotkania informacyjne dla wolontariuszy, a mniej niż 4% korzysta z pomocy Centrów Wolontariatu. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

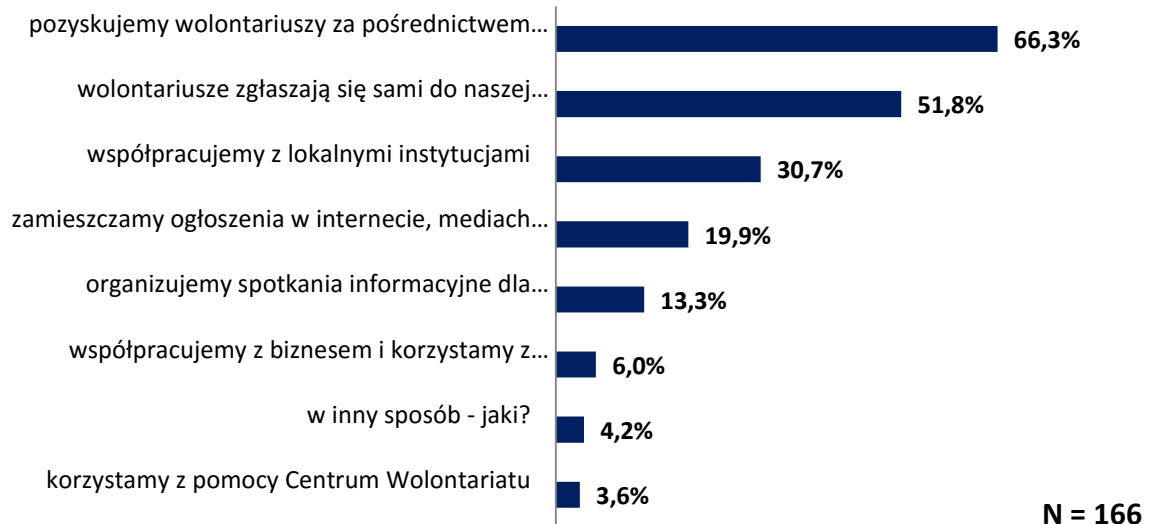

WYKRES 18. Sposoby pozyskiwania wolontariuszy przez badane organizacje

**W jaki sposób najczęściej pozyskujecie Państwo
wolontariuszy do współpracy? Można wybrać max. 3
odpowiedzi.**

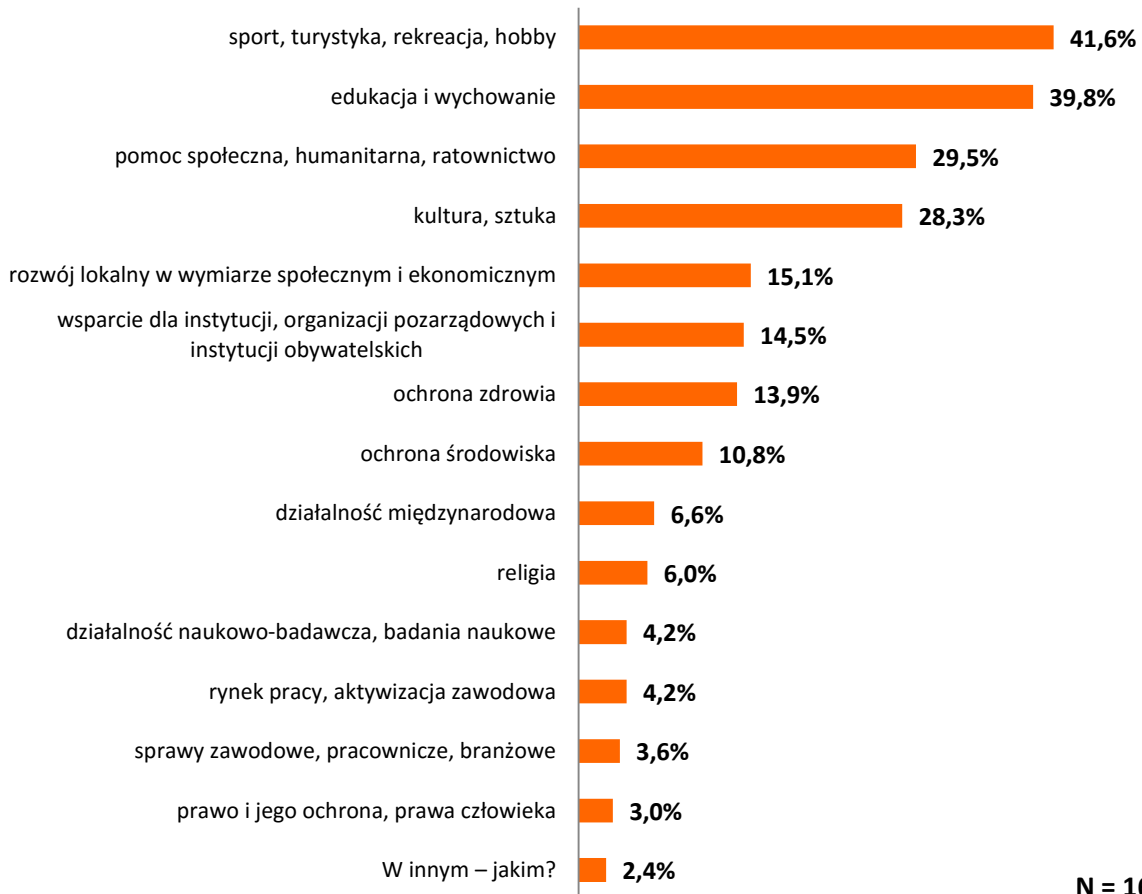
Jeśli chodzi o obszary, w których wolontariusze wspierają działania badanych podmiotów III sektora, to najwięcej 41% ze 166 organizacji pozarządowych zadeklarowało, że korzysta ze wsparcia wolontariuszy w obszarze sportu, turystyki, rekreacji i hobby, blisko 40% w obszarze wychowania i edukacji, prawie 30% w obszarze pomocy społecznej, humanitarnej i ratownictwa, 28% w obszarze kultury i sztuki. Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 19. Obszary, w jakich wolontariusze wspierają badane organizacje pozarządowe

W jakim obszarze/obszarach wolontariusze wspierają Państwa organizację? Można wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

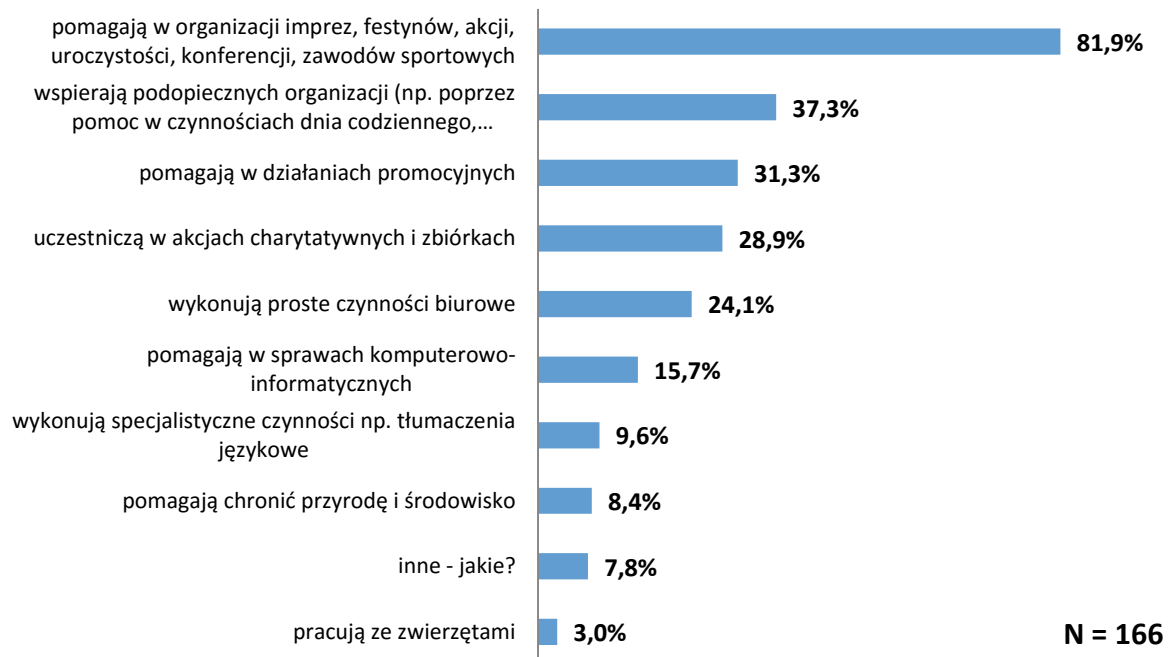
W przypadku zdecydowanej większości organizacji – prawie 82%, wolontariusze pomagają w organizacji imprez, festynów, akcji, uroczystości itp. 37% organizacji wskazało, że wolontariusze wspierają podopiecznych ich organizacji (te działania noszą znamiona wolontariatu stałego, którego prowadzenie wykazało mniej bo 22% organizacji, można zatem domniemywać, że albo organizacje nie do końca mają świadomość na czym polega wolontariat stały, albo działania te nie są w stały sposób podejmowane przez wolontariuszy), blisko 1/3, że pomagają w działaniach promocyjnych, prawie 30% uczestniczy w akcjach charytatywnych i zbiórkach, blisko ¼ wykonuje czynności biurowe. Działania wymagające specjalistycznej wiedzy – informatycznej lub językowej wykonują wolontariusze w 25% organizacji. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 20. Rodzaje działań wykonywanych przez wolontariuszy wspierających badane organizacje pozarządowe

Jakie działania wykonują najczęściej wolontariusze wspierający Państwa organizację? Proszę wskazać max. 3 działania

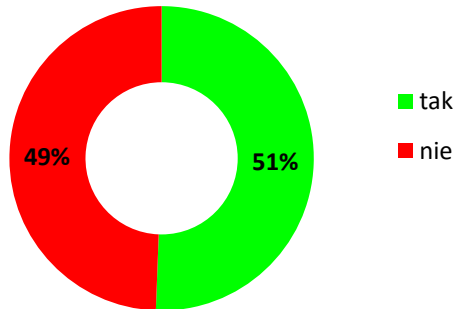
Prawie połowa – 49% spośród 166 organizacji pozarządowych, które współpracują z wolontariuszami zewnętrznymi, nie zawiera pisemnych porozumień o współpracy. Spośród 47% czyli 84 organizacji, które zawierają takie porozumienia, 56% zawiera je na okres powyżej 30 dni, a blisko 42% na okres do 30 dni

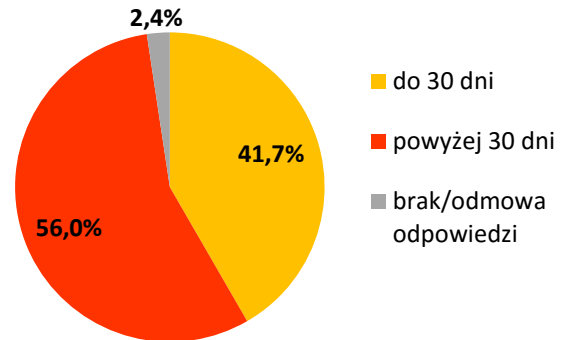
WYKRES 21. Zawieranie pisemnych porozumień o współpracy z wolontariuszami

Czy organizacja zawiera z wolontariuszami pisemne porozumienia o współpracy (umowy o współpracy wolontariackiej)?

N = 166

Na jaki okres są zwykle zawierane porozumienia (umowy o współpracy wolontariackiej)?

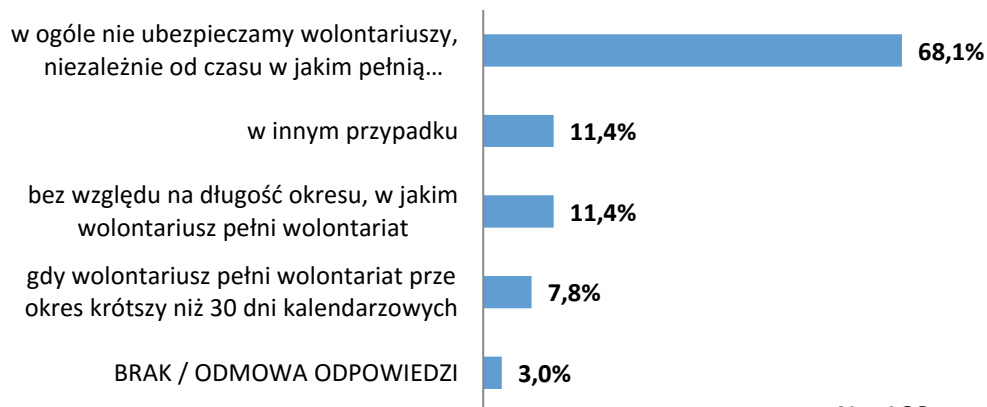
N = 84

20

Aż 68% organizacji współpracujących z wolontariuszami w ogóle nie ubezpiecza wolontariuszy, niezależnie od czasu w jakim pełnią wolontariat.

WYKRES 22. Ubezpieczanie wolontariuszy

W jakiej sytuacji Państwa organizacja ubezpiecza wolontariuszy od NNW?

N = 166

Nieco ponad 11% badanych wskazywało, że ubezpiecza wolontariuszy w innych przypadkach. Wśród wymienianych sytuacji znalazły się m.in. odpowiedzi:

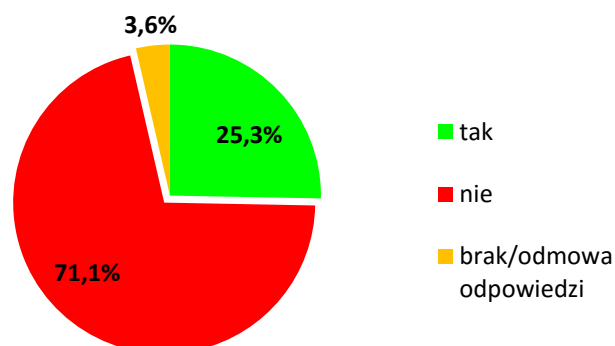

- gdy wolontariusz jest nieubezpieczony
- jak mamy na to pieniądze w założeniach projektu
- każdorazowo na weekendy
- przed wyjazdami
- roczne ubezpieczenie ogólne dla wszystkich wolontariuszy
- są polisy
- sporadycznie, jak akurat są zawody to wtedy na 2 dni, ale też nie zawsze
- ubezpieczamy całościowo
- ubezpieczamy od rodzaju akcji
- ubezpieczamy w zależności od wykonywanych prac
- ubezpieczenie grupowe
- ubezpieczenie związane z wykonywaniem pracy
- ubezpieczone jest gospodarstwo tym samym ubezpieczenie NNW dla wolontariuszy obowiązuje na terenie gospodarstwa, tam gdzie są zwierzęta
- w chwili wyjazdu, jako opiekunowie
- w czasie organizowanych imprez
- w przypadku organizacji imprez turystyki kwalifikowanej

Aż 71% spośród 166 organizacji, które współpracują z wolontariuszami nie posiada regulaminu współpracy. Tylko ¼ badanych przyznała, że ma taki regulamin.

WYKRES 23. Posiadanie regulaminu współpracy z wolontariuszami

Czy organizacja posiada regulamin współpracy z wolontariuszami?

N = 166

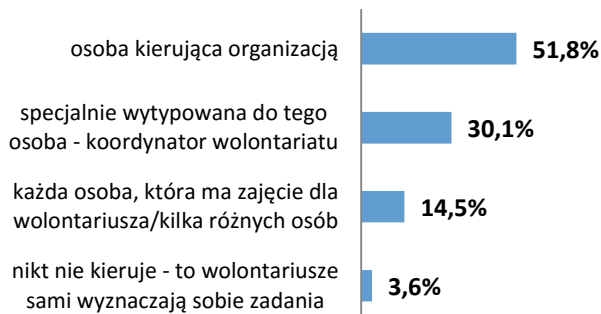

W ponad połowie organizacji współpracujących z wolontariuszami – prawie 52%, pracą wolontariuszy kieruje osoba kierująca organizacją. W 14% organizacji każda osoba, która ma zadanie dla wolontariusza, a w blisko 4% nikt nie kieruje pracą wolontariuszy. Tylko 30% organizacji przyznało, że wolontariuszami zarządza specjalnie wytypowana do tego osoba – koordynator wolontariatu. 6 organizacji odmówiło odpowiedzi na to pytanie. Spośród 160 organizacji, które odpowiedziały na pytanie o to kto kieruje pracą wolontariuszy tylko 38% wskazało, że osoba zarządzająca wolontariuszami jest do tego odpowiednio przygotowana – ukończyła kurs/szkolenie w tym zakresie.

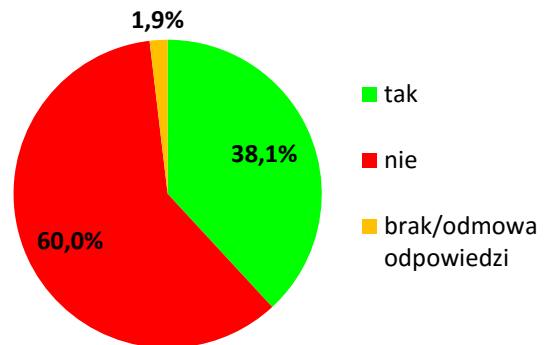
WYKRES 24. Posiadanie regulaminu współpracy z wolontariuszami

Kto kieruje pracą wolontariuszy w Państwa organizacji?

N = 166

Czy osoba kierująca pracą wolontariuszy w Państwa organizacji posiada odpowiednie przygotowanie w tym zakresie – przeszła szkolenie/kurs z zakresu zarządzania wolontariuszami?

N = 160

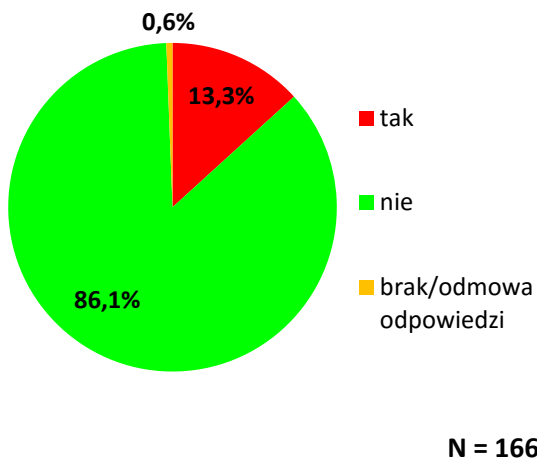
Uczestniczące w badaniu podmioty III sektora deklarujące współpracę z wolontariuszami zewnętrznymi zapytano o trudności, jakie pojawiają się w takiej współpracy. Większość - 86% ze 166 organizacji współpracujących z wolontariuszami nie widzi w takiej współpracy żadnych trudności. Trudności dostrzega 13% organizacji (22). Wg nich wolontariusze nie są samodzielni – tak wskazuje blisko 32% spośród 22 organizacji, trudno ich utrzymać, gdyż szybko się rotują – 27%, są mało zaangażowani – 18%, nie są przygotowani do prowadzonych działań i szybko się wypalają – po 13%. Blisko połowa badanych organizacji, które zauważają trudności wskazuje na inne bariery we współpracy. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

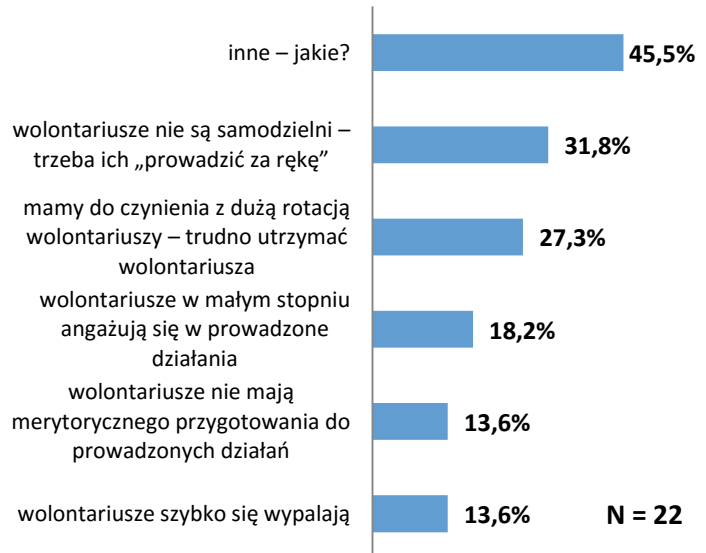

WYKRES 25. Trudności we współpracy z wolontariuszami

Czy we współpracy z wolontariuszami pojawiają się jakieś trudności?

Jakie trudności dostrzegają Państwo we współpracy z wolontariuszami?

Wśród innych trudności wskazywanych jednostkowo przez respondentów znalazły się również:

- brak dyscypliny
- mała dyspozycyjność wolontariuszy
- bardzo różny poziom merytoryczny wolontariuszy
- pozyskanie nowych wolontariuszy
- spory interpersonalne i duża fluktuacja
- sprostanie oczekiwaniom, sprzeczność oczekiwań, motywacja mijająca się z definicją wolontariatu
- utrudniony kontakt z wolontariuszami np. nieodbieranie telefonów
- konieczność ciągłego motywowania wolontariuszy
- problemy we współpracy z osobami chorymi.

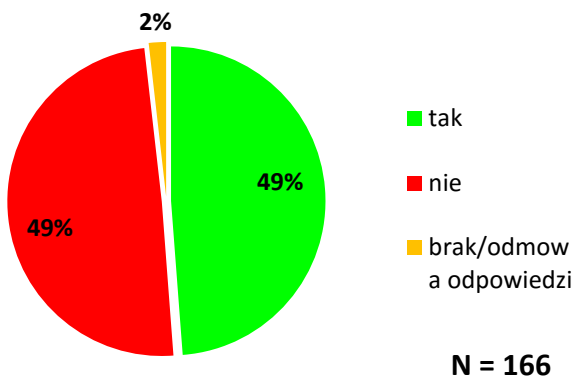

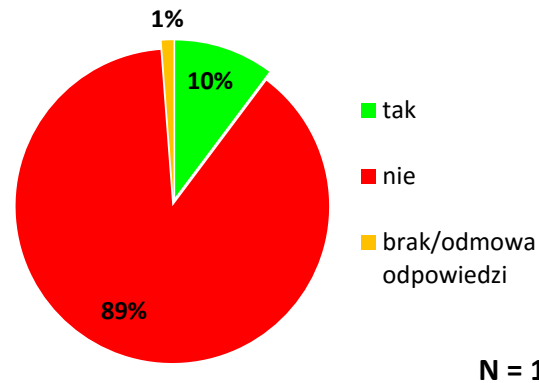
Blisko połowa organizacji korzystających ze wsparcia wolontariuszy zewnętrznych współpracuje w obszarze promocji i rozwoju wolontariatu z lokalnymi instytucjami i organizacjami. Natomiast tylko 10% spośród 166 organizacji zadeklarowało prowadzenie współpracy z Centrami Wolontariatu.

WYKRES 26. Współpraca w obszarze promocji i rozwoju wolontariatu

Czy w obszarze promocji i rozwoju wolontariatu Państwa organizacja współpracuje z lokalnymi instytucjami/organizacjami?

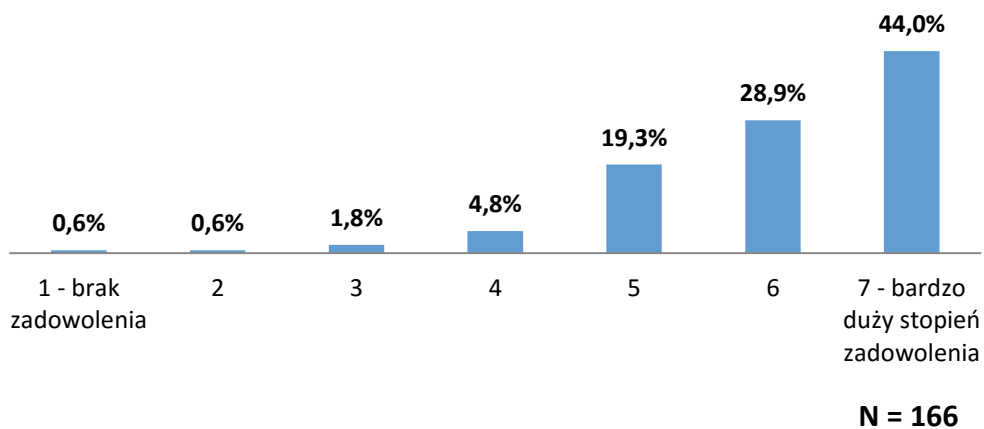
Czy w obszarze promocji i rozwoju wolontariatu Państwa organizacja współpracuje z Centrami Wolontariatu?

Zdecydowana większość organizacji współpracujących z wolontariuszami wysoko ocenia współpracę przyznając 5, 6 lub 7 punktów w skali od 1 do 7, gdzie 1 oznacza brak zadowolenia ze współpracy, a 7 – bardzo duży stopień zadowolenia.

WYKRES 27. Ocena współpracy z wolontariuszami

Jak oceniają Państwo współpracę z wolontariuszami?

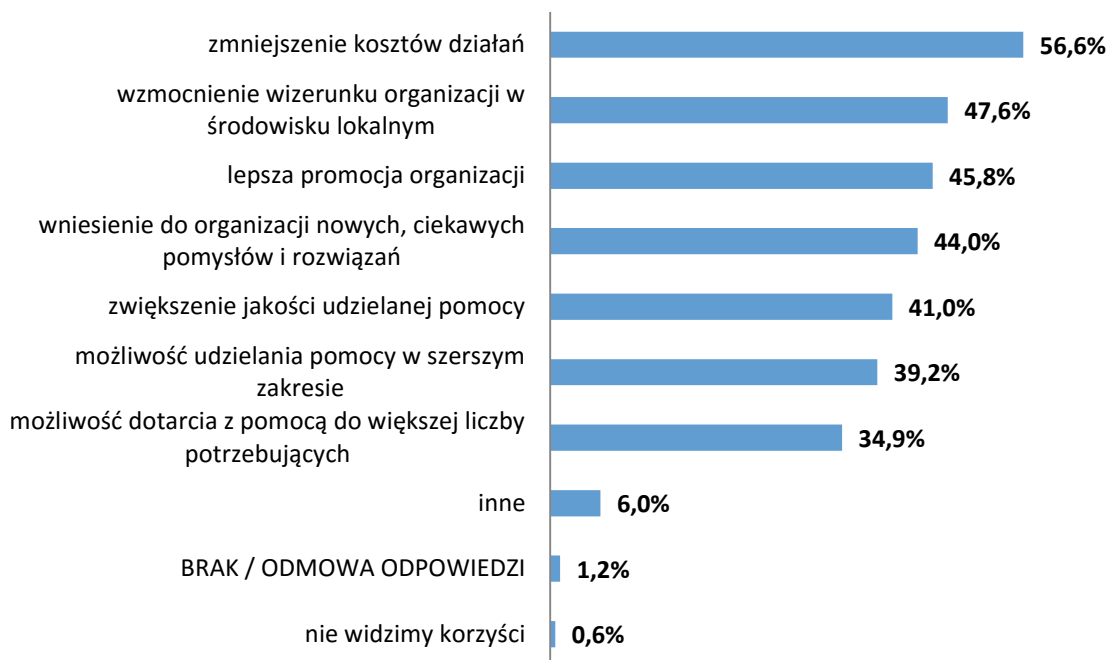

Organizacje współpracujące z wolontariuszami wskazują na szereg korzyści płynących z takiej współpracy. Najwięcej bo ponad 56% ze 166 organizacji wskazuje na zmniejszenie kosztów działań, blisko 48% na wzmocnienie wizerunku organizacji w środowisku, blisko 46% na lepszą promocję organizacji, 44% na wniesienie do organizacji ciekawych pomysłów i rozwiązań, 41% na zwiększenie jakości udzielanej pomocy, 39% na zwiększenie zakresu udzielanej pomocy, a blisko 35% na możliwość dotarcia z pomocą do większej ilości potrzebujących. Mniej niż 1% organizacji nie widzi korzyści płynących z wolontariatu. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 28. Korzyści ze współpracy z wolontariuszami

Jakie korzyści daje Państwa organizacji współpraca z wolontariuszami? Można wybrać więcej niż 1 odpowiedź

N = 166

Wśród innych korzyści płynących ze współpracy z wolontariuszami badani wymieniali także:

- zebranie większych środków
- aktywizację środowiska fundraiserów, szerzenie fundraisingu wśród wolontariuszy i ich znajomych
- pomoc w bieżącym funkcjonowaniu organizacji
- pomoc przy pożarach

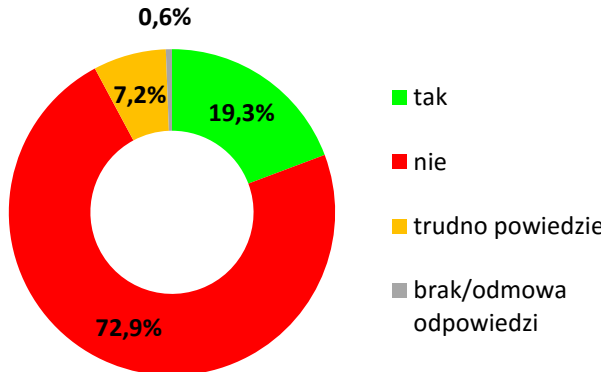

- poszerzenie możliwości działań
- rozwój intelektualny
- satysfakcję wolontariuszy
- satysfakcję z działania wolontariuszy, ponieważ wolontariusze kontaktują się z osobami niepełnosprawnymi, a to podnosi niepełnosprawnym samoocenę
- utrzymanie formy prawnej
- zacieśnienie więzi środowiskowych.

Blisko 20% spośród 166 organizacji współpracujących z wolontariuszami jest zainteresowanych pełnieniem roli pośrednika wolontariatu tj. pozyskiwaniem wolontariuszy dla lokalnych instytucji czy organizacji, zaś połowa organizacji jest zainteresowana współpracą z siecią Centrów Wolontariatu.

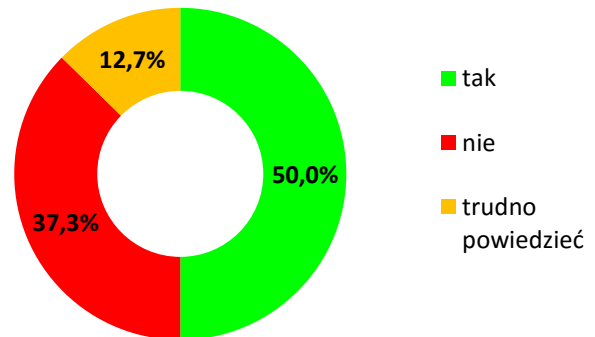
WYKRES 29. Zainteresowanie pełnieniem roli Centrum Wolontariatu i współpracą z Małopolską Siecią Centrów Wolontariatu

Czy są Państwo zainteresowani pełnieniem roli pośrednika wolontariatu - tj. pozyskiwaniem wolontariuszy dla lokalnych instytucji czy organizacji?

N = 166

Czy są Państwo zainteresowani współpracą z siecią zrzeszającą organizacje pozarządowe działające na rzecz promocji i rozwoju wolontariatu?

N = 166

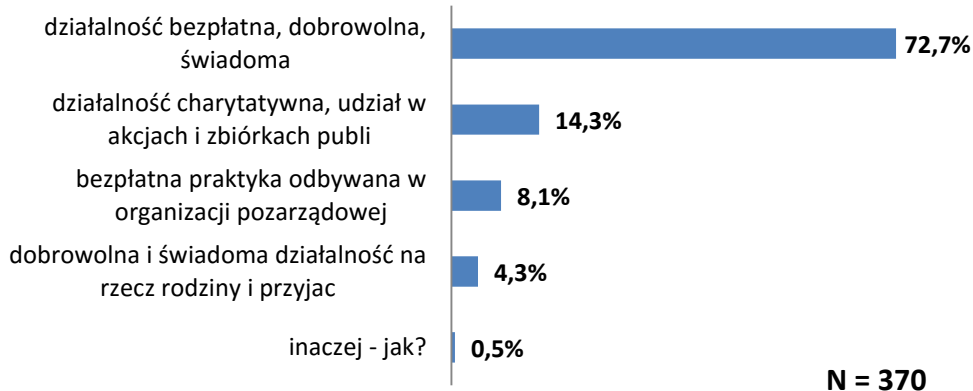
Przedstawiciele wszystkich podmiotów III sektora uczestniczących w badaniu, zarówno tych współpracujących z wolontariuszami, jak i tych, którzy takiej współpracy nie zadeklarowali, zapytano jak rozumieją pojęcie wolontariatu. Generalnie, większość spośród wszystkich 370 badanych organizacji poprawnie rozumie pojęcie wolontariatu – blisko 73%. Należy jednak ostrożnie interpretować ten wynik - może być zawyżony, gdyż badani nie podawali swojej definicji wolontariatu, a wybierali spośród kilku opcji.

WYKRES 30. Rozumienie pojęcia wolontariatu

Jak rozumie Pan/i pojęcie wolontariatu? Proszę wskazać odpowiedź najbliższą temu, w jaki sposób Pan/i rozumie wolontariat.

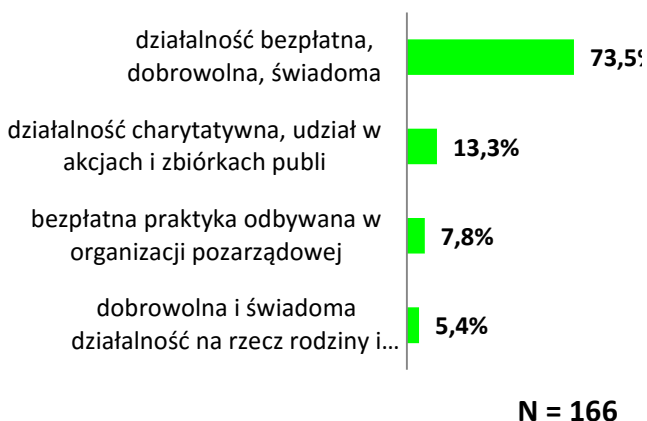

27

Nie ma specjalnych różnic w rozumieniu pojęcia wolontariatu przez organizacje współpracujące i niewspółpracujące z wolontariuszami, ale należy mieć na uwadze, że badani nie podawali swojej definicji a wybierali spośród gotowych odpowiedzi.

WYKRES 31. Rozumienie pojęcia wolontariatu

Jak rozumie Pan/i pojęcie wolontariatu? - organizacje współpracujące z wolontariuszami

Jak rozumie Pan/i pojęcie wolontariatu? - organizacje, które nie współpracują z wolontariuszami

Jeśli chodzi o organizacje, które nie współpracują z wolontariuszami – 204, to zdecydowana większość z nich – ponad 75,5% deklaruje, że powodem braku współpracy jest to, że nie ma takiej potrzeby, ponieważ sami radzą sobie z działaniami, które prowadzi organizacja. Biorąc pod uwagę fakt, że 85% organizacji wskazuje na korzystanie z nieodpłatnej pracy członków organizacji, można domniemywać, że spora część organizacji nie ma uświadomionej potrzeby korzystania z wolontariatu zewnętrznego. 37% wskazuje, że mają wystarczająco dużo ludzi do pracy – co z uwagi na niski poziom zatrudnienia w małopolskich organizacjach i duży wolontariat wewnętrzny każde ostrożnie interpretować tą odpowiedź (wolontariusze wewnętrzni to najczęściej od 1 do 5 osób czyli w przypadku stowarzyszeń zdecydowana mniejszość członków, z rozmów z organizacjami prowadzonymi przy okazji innych badań wynika, że aktywność członków organizacji pozostawia wiele do życzenia, a te osoby które są aktywne często szybko się wypalają). Blisko 13% wskazuje, że nie wie jak pozyskać wolontariuszy, blisko 11% stwierdza, że w organizacji nie ma osoby, która mogłaby się zająć wolontariuszami, a blisko 7% ma trudności w pozyskaniu wolontariuszy. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 32. Powody braku współpracy z wolontariuszami

Dlaczego Państwa organizacja nie współpracuje z wolontariuszami? Proszę wskazać max. 3 główne powody braku współpracy z wolontariuszami.

N= 204

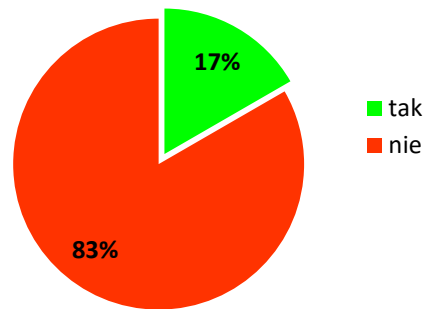

Spośród 204 organizacji, które nie współpracują z wolontariuszami, 17% (34) wskazało, że współpracowali z wolontariuszami w przeszłości.

WYKRES 33. Wcześniejsze doświadczenia organizacji, które obecnie nie współpracują z wolontariuszami

Czy współpracowali Państwo z wolontariuszami w przeszłości?

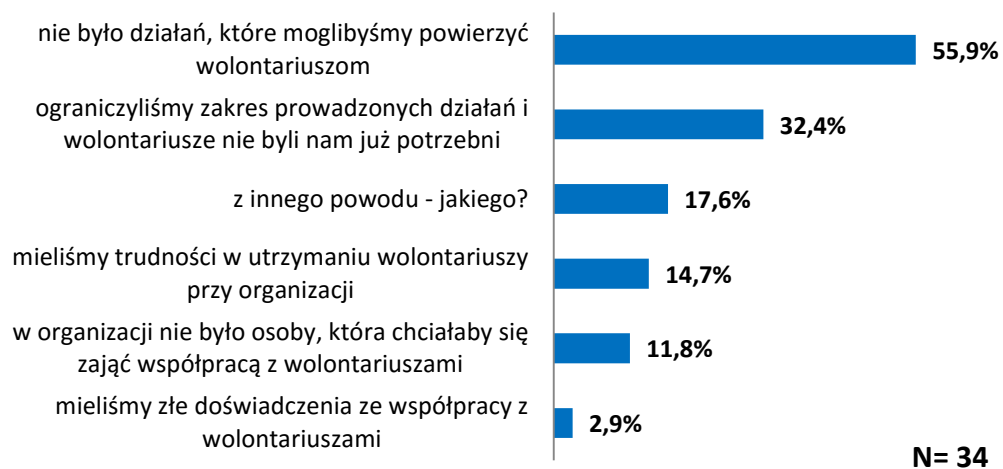

29

Spośród 34 organizacji, które potwierdziły wcześniejszą współpracę z wolontariuszami, prawie 56% przerwało współpracę ponieważ nie mieli działań które mogliby powierzyć wolontariuszom. Blisko 1/3 zakończyła współpracę ze względu na ograniczenie zakresu działań organizacji, blisko 15% miało kłopot z utrzymaniem wolontariuszy, w przypadku 12% organizacji nie było osoby, która chciałaby się zająć wolontariuszami. Blisko 3% organizacji jako powód przerywania współpracy z wolontariuszami wskazało na złe doświadczenia we współpracy. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 34. Powody przerywania współpracy z wolontariuszami

Dlaczego przegrali Państwo współpracę z wolontariuszami? Proszę wskazać max. 3 główne powody.

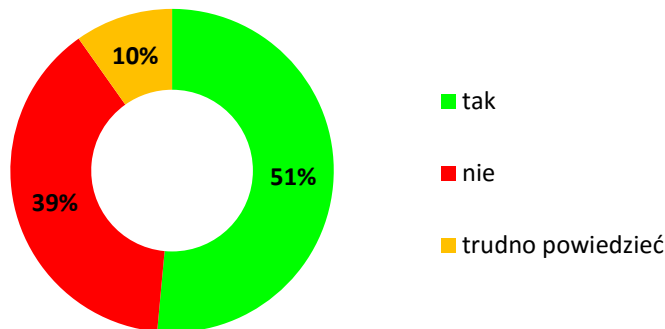

Ponad połowa - 51% (105) z 204 organizacji które nie współpracują obecnie z wolontariuszami, deklaruje zainteresowanie nawiązaniem współpracy z wolontariuszami w przyszłości. 10% nie potrafiło udzielić w tej kwestii jednoznacznej odpowiedzi wybierając opcję „trudno powiedzieć”.

WYKRES 35. Zainteresowanie nawiązaniem współpracy z wolontariuszami w przyszłości

Czy byliby Państwo zainteresowani nawiązaniem współpracy z wolontariuszami w przyszłości?

30

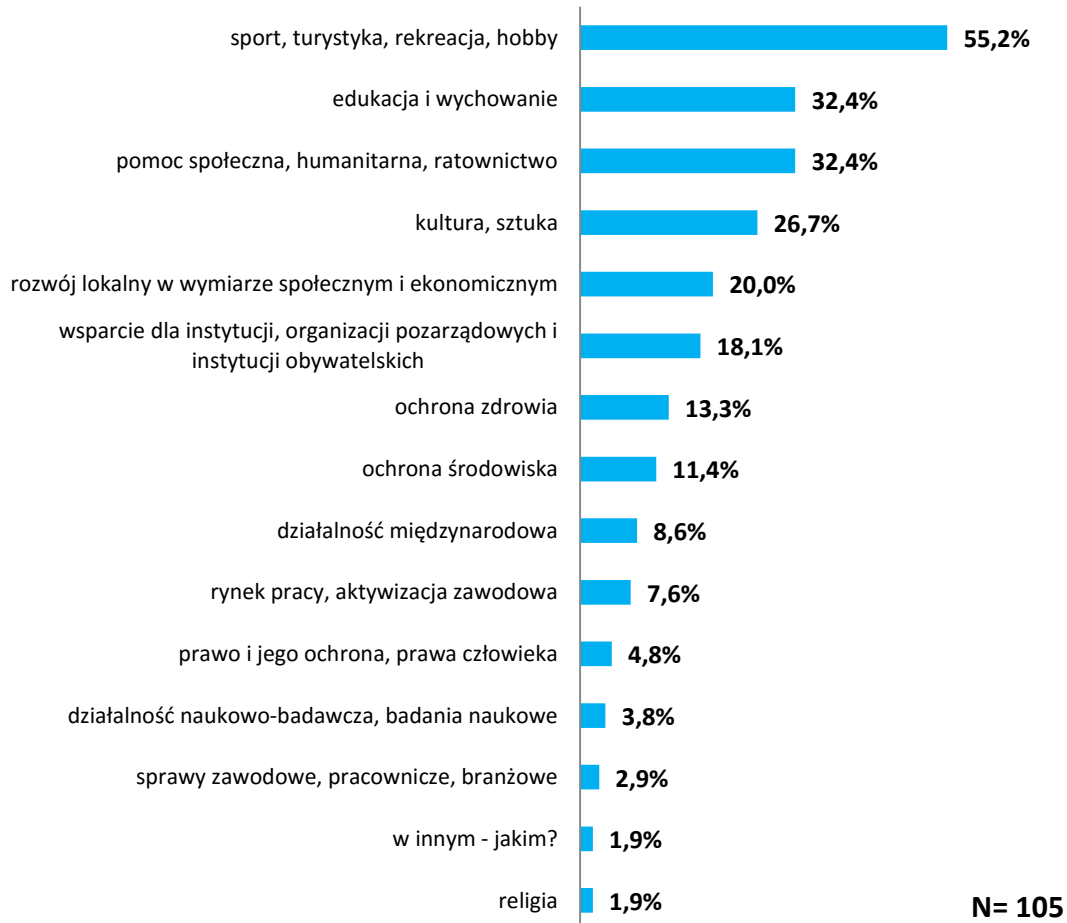
N= 204

Spośród 105 organizacji zainteresowanych nawiązaniem współpracy w przyszłości najwięcej, bo aż 55% chciałoby współpracować z wolontariuszami w obszarze sportu, turystyki, rekreacji i hobby, nieco ponad 32% w obszarze edukacji i wychowania oraz pomocy społecznej, humanitarnej i ratownictwa, blisko 27% w obszarze kultury i sztuki, 20% w obszarze rozwoju lokalnego. Najmniej organizacji – tylko blisko 2% zadeklarowało chęć uzyskania wsparcia wolontariuszy w obszarze religii. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 36. Preferowane obszary, w których możliwe jest nawiązanie współpracy z wolontariuszami

W jakim obszarze/obszarach wolontariusze mogliby wspierać Państwa organizację? Można wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

Spośród 105 organizacji zainteresowanych podjęciem współpracy z wolontariuszami, 104 wskazały jakie działania mogliby wykonywać wolontariusze w ich organizacji. 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi. Zdecydowana większość – 86% organizacji wskazało na pomoc w organizacji imprez, festynów, akcji, uroczystości, konferencji itp. Blisko 35% wskazało na pomoc w działaniach promocyjnych, blisko 34% na udział w akcjach charytatywnych i zbiórkach, blisko 30% na wsparcie podopiecznych organizacji, 21% na pomoc w sprawach komputerowo-informatycznych, 20% na wykonywanie prostych czynności biurowych. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

WYKRES 37. Działania, które mogliby wykonywać wolontariusze w organizacjach

Jakie działania mogliby wykonywać wolontariusze w Państwa organizacji? Proszę wskazać max. 3 działania o największym zapotrzebowaniu na wsparcie ze strony wolontariuszy

32

Przedstawiciele, którzy wcześniej zadeklarowali chęć rozpoczęcia współpracy z wolontariuszami 105 osób oraz te, które nie zanegowały możliwości współpracy z wolontariuszami, ale miały trudność w jednoznacznym określeniu swojego stanowiska – 20 czyli łącznie 125 osób zapytano jakiego wsparcia potrzebowałoby, aby rozpocząć współpracę z wolontariuszami. 11 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie. Spośród 114 osób, które odpowiedziały najczęściej – 36% wskazało na szkolenia/ warsztaty z aspektów formalno-prawnych, 35% na wymianę doświadczeń z organizacjami, które współpracują z wolontariuszami, 32% na szkolenia/warsztaty z zakresu pozyskiwania wolontariuszy, 28% na poznanie dobrych praktyk w zakresie współpracy z wolontariuszami. Procenty nie sumują się do 100% ponieważ badani mogli wybrać więcej niż 1 odpowiedź.

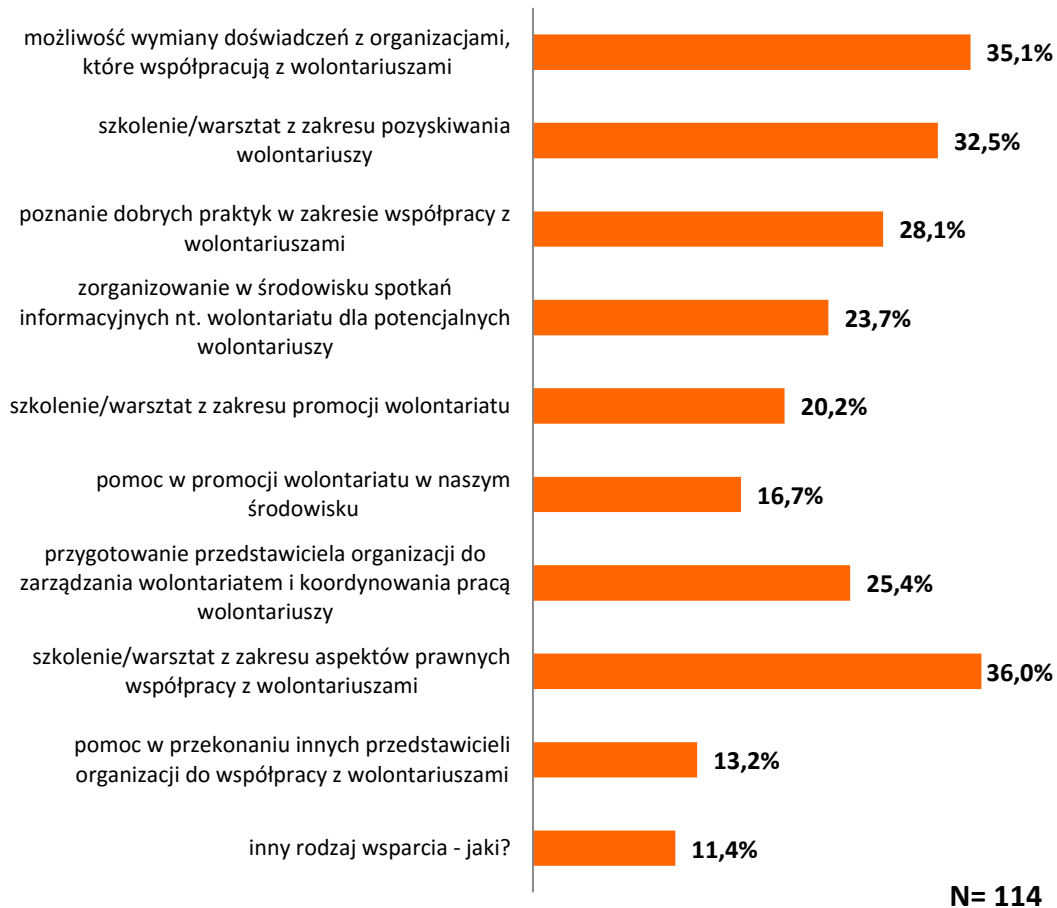

WYKRES 38. Wsparcie jakiego organizację potrzebują w celu nawiązania współpracy z wolontariuszami

Jakiego wsparcia potrzebują Państwo, żeby móc rozpocząć współpracę z wolontariuszami? Można wskazać więcej niż 1 odpowiedź.

III. WNIOSKI

- większość badanych organizacji – 55% (204) nie korzysta z wolontariatu zewnętrznego
- z wolontariuszami współpracuje tylko 45% (166) badanych podmiotów III sektora; wsparcie wolontariuszy ma jednak w większości przypadków charakter akcyjny 47% bądź okresowy 31%, wolontariat stały występuje zaledwie w blisko 22% organizacji
- organizacje pozarządowe współpracujące z wolontariuszami mają braki w zakresie aspektów formalno-prawnych i nie przestrzegają standardów takiej współpracy:
  - blisko połowa – 49% (ze 166 NGO) nie zawiera pisemnych porozumień z wolontariuszami,
  - 68% w ogóle nie ubezpiecza wolontariuszy, niezależnie od tego przez jaki okres czasu pełniony jest wolontariat,
  - 71% nie posiada regulaminu współpracy z wolontariuszami,
  - tylko w 1/3 organizacji współpracujących z wolontariuszami pracą wolontariuszy kieruje specjalnie wytypowana do tego osoba, niezależnie kto kieruje pracą wolontariuszy to w większości przypadków – 60% osoba taka nie posiada odpowiedniego przygotowania w tym zakresie – nie przeszła szkolenia/kursu z zakresu zarządzania wolontariuszami
- ponad 27% badanych ma problem z rotacją wolontariuszy – nie potrafią ich zatrzymać w organizacji
- zdecydowana większość organizacji współpracujących z wolontariuszami – 89% nie współpracuje z Centrami Wolontariatu i nie korzysta z ich wsparcia
- organizacje, które nie współpracują z wolontariuszami (204) często nie mają uświadomionej takiej potrzeby - 75% i sami radzą sobie z działaniami, które prowadzi organizacja opierając się w 85% o pracę społeczną członków organizacji;
- nie wiedzą też jak nawiązać współpracę z wolontariuszami, brakuje im osoby, która mogłaby się zająć współpracą, mają trudności w pozyskiwaniu wolontariuszy, nie czują się wystarczająco dobrze przygotowani do współpracy z wolontariuszami;
- mimo to, aż 51% (105) organizacji jest zainteresowanych podjęciem współpracy z wolontariuszami;
- organizacje pozarządowe zainteresowane podjęciem współpracy z wolontariuszami potrzebują wsparcia informacyjno-edukacyjnego z zakresu:

- prawnych aspektów współpracy – 36%,
  - pozyskiwania wolontariuszy 32%,
  - zarządzania wolontariatem i koordynowania współpracy z wolontariuszami – 25%,
  - promocji wolontariatu – 20%.
- blisko 20% spośród 166 organizacji współpracujących z wolontariuszami jest zainteresowana prowadzeniem pośrednictwa wolontariatu i pełnieniem roli CW
  - 50% organizacji ze 166, które współpracują z wolontariuszami jest zainteresowanych współpracą z Małopolską Siecią Centrów Wolontariatu

IV. ZESTAWIENIE ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik. 1. kwestionariusz wywiadu ankietowego

